

Aneta Kamińska
Akademia Ignatianum w Krakowie

Pedagogika porównawcza

Recenzja książki:
Renata Nowakowska-Siuta.
*Pedagogika porównawcza.
Problemy, stan badań i perspektywy rozwoju,*
Impuls, Kraków 2014

Niniejsza pozycja została napisana przez doktor habilitowaną nauk humanistycznych Renatę Nowakowską-Siutę, która jest również profesorem nadzwyczajnym Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie oraz profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Warszawskiego. Na Uniwersytecie Warszawskim wykłada od 1994 roku, początkowo na Wydziale Pedagogicznym, a obecnie w Centrum Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych i Edukacji Europejskiej. Od 2009 roku jest profesorem na Wydziale Pedagogicznym Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, gdzie kieruje Katedrą Dydaktyki i Pedagogiki Szkolnej. Od 2008 roku pełni funkcje eksperta w Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Autorka licznych publikacji z zakresu pedagogiki porównawczej, pedagogiki oświatowej oraz pedagogiki szkoły.

Publikacja składa się z siedmiu rozdziałów. Jej punktem wyjścia są teoretyczne i metodologiczne podstawy pedagogiki porównawczej, w tym geneza oraz najważniejsze pojęcia (istotne dla zrozumienia zależności i złożoności tej subdyscypliny), a także teorie naukowe poszczególnych, znanych na przełomie dziejów komparatystów (począwszy do „ojca naukowej pedagogiki porównawczej” M. A. Juliena de Paris (1775-1848) a skończywszy na czasach współczesnych – m.in. R. G. Paulston (ur.1950r.). Jednakże Autorka charakteryzuje niniejsze koncepcje skrótowo i nie wspomina o niektórych komparatystach, jak np. S. Silverman, których doro-

tek jest ważny z metodologicznego punktu widzenia tej subdyscypliny. Szerszego ujęcia zagadnienia teorii komparatystycznych należałoby szukać w innych opracowaniach, w tym głównie artykułowych.

Następnie zostało omówione funkcjonowanie systemów edukacyjnych wybranych krajów Unii Europejskiej i konsekwencje reform szkolnictwa wyższego w tych państwach, wybrane problemy edukacyjne w ujęciu porównawczym (poprzez wszystkie szczeble edukacyjne), kształcenie nauczycieli, pilne zadania polityki oświatowej UE oraz perspektywy rozwojowe pedagogiki porównawczej.

Do najbardziej interesujących rozdziałów mogą należeć szósty rozdział – *Pilne zadania stojące przed europejską polityką oświatową* oraz siódmy – *Perspektywy rozwoju pedagogiki porównawczej*, w których to Autorka dokonuje pewnej oceny bieżącej polityki edukacyjnej wskazując głównie na te zagadnienia, które wymagają pracy nad nimi i znacznego ulepszenia oraz stara się określić perspektywy pedagogiki porównawczej, jako nauki.

Niniejszą pozycję książkową należy traktować jako kompendium wiedzy z zakresu istotnych problemów oświatowych i rozwiązań systemowych. Może ona posłużyć jako podręcznik dla studentów, w tym pedagogiki i socjologii. Jednakże należałoby wiedzę z przedmiotu pedagogika porównawcza uzupełnić jeszcze innymi pozycjami zwartymi i artykułowymi. Autorka bowiem jedynie sygnalizuje niektóre zagadnienia edukacyjne, co jednakże może stanowić inspirację do dalszych własnych poszukiwań badawczych. Język publikacji jest zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy a wszelkie specyficzne pojęcia są dokładnie wytłumaczone. Pozycja ma spójny i logiczny charakter. Może być wciągająca nawet dla osób, które nie interesują się pedagogiką porównawczą. Autorka prezentuje własne i oryginalne przemyślenia, które stanowią o wysokiej wartości pracy. Publikacja ta oparta jest na zagadnieniach teoretycznych i badaniach poczynionych przez innych Autorów oraz przez powołane do tego instytucje, stowarzyszenia i organizacje, w tym zawartych w międzynarodowej bazie danych *Eurydice*.